

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Iurie DIACONU
Liliana CATAN
Victor BOICO

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 martie 2021, în cauza penală privind-l pe

HORTIUC Stanislav XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 23.10.2020-22.12.2020;

Instanța de apel: 20.01.2021-24.03.2021;

Instanța de recurs: 29.06.2021 – 13.10.2021.

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central, din 22 decembrie 2020, *cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364^l Cod de procedură penală*, Hortiuc Stanislav a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 3 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita activități legate de circulația legală a substanțelor narcotice, etnobotanice sau analogilor acestora pe termen de 3 ani.

În temeiul art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii în privința lui Hortiuc Stanislav, stabilindu-i termen de probă de 3 ani.

În conformitate cu art. 90 alin. (6) Cod penal Hortiuc Stanislav a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

S-a admis cerința procurorului de încasare a cheltuielilor judiciare. S-a încasat de la Hortiuc Stanislav în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 2580 lei.

A fost soluționată chestiunea corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, Stanislav Hortiuc, urmărind scopul obținerii profitului în urma punerii în circulație ilegală a

drogurilor prin înstrăinarea lor către terțe persoane, pe parcursul anului 2019, în circumstanțe necunoscute a intrat în posesia ilegală a drogurilor sub formă de marihuană, pe care le-a păstrat asupra sa, iar la 08.10.2019, aproximativ la ora 10.30, aflându-se în XXXXX, în apropierea centrului comercial „Vlados”, i-a înstrăinat investigatorului sub acoperire Petru Rusu contra sumei de 900 lei un pachet din polietilenă, care conținea o masă vegetală uscată de culoare verde, care conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-4172 din 29.10.2019, reprezenta substanța stupefiantă marihuană cu cantitate de 15,54 grame. Potrivit listei substanțelor stupefiante, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în traficul ilicit precum și cantitățile acestora aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.79 din 23.01.2006, cu ulterioarele modificări, cantitatea de 15,54 grame de marihuană (uscată) constituie droguri în proporții mari.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare, a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea sentinței în latura penală, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, inculpatul să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal, și a-i aplica pedeapsa sub formă de 3 ani închisoare cu privarea de dreptul de a exercita activitate și de a ocupa funcții în domeniul circulației drogurilor, etnobotanicelor și analoagelor acestora pe termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, în rest menținerea sentinței instanței de fond fără modificări.

În motivarea apelului s-a invocat:

- instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că, căința inculpatului de săvârșirea infracțiunii incriminate a fost una formală, exprimată de inculpat exclusiv în scopul atenuării pedepsei care urma a-i fi stabilită;

- nejustificat s-a aplicat în privința inculpatului pedeapsa cu aplicarea art. 90 Cod penal;

- inculpatul conștientizând gravitatea faptelor comise și riscul unei pedepse privative de libertate, știind că în privința lui este pornită o cauză penală, la faza de urmărire penală s-a ascuns de organul de urmărire penală, ultimul fiind anunțat în căutare, și totodată la faza de judecare a cauzei penale în fond, pe o durată de o lună de zile, inculpatul în ședința de judecată nu s-a prezentat fără careva motive întemeiate, fiind dispusă și aducerea silită;

- lui Hortiuc Stanislav urmează a-i fi stabilită o pedeapsă echitabilă, care i-ar oferi posibilitatea de a trage anumite concluzii și de a nu săvârși cât el, atât și alte persoane în viitor infracțiuni;

- în ultima perioadă de timp, comiterea infracțiunilor legate de circuitul ilegal al drogurilor, a luat o amploare deosebită, iar condamnarea cu suspendarea condiționată a unor astfel de persoane, vine doar în a favoriza în continuare comiterea unor astfel de infracțiuni, totodată, lăsând loc de interpretării în societate, privitor la modul de

efectuare a justiției și echitatea socială în comparație cu alte persoane implicate într-o astfel de activitate ilegală;

- Hortiuc Stanislav a săvârșit o infracțiune gravă care poartă un caracter periculos, și care atentează la interesele și drepturile persoanei, iar tolerarea unui asemenea comportament din partea instanței de judecată se va solda cu urmări ce periclitează activitatea întregului sistem de drept, diminuând imaginea organelor de ocrotire a normelor de drept în societate.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 24 martie 2021, apelul procurorului a fost respins, iar sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului a acordat deplină eficiență și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal ce ține de scopul pedepsei penale, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. 75 Cod penal, iar ținând cont de circumstanțele reale și personale, de persoana vinovatului, corect stabilind inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare, totodată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe o perioadă de probațiune în temeiul art. 90 Cod penal.

Instanța de fond, prin prisma tuturor probelor prezentate de acuzatorul de stat și examinate în ședința de judecată, analizând situația de fapt și de drept, a reținut că probele prezentate de către organul de urmărire penală dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzută de art. 217¹ alin. (3) lit. f) Cod penal.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de judecată, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care, conform legii penale face parte din categoria infracțiunilor grave, forma vinovăției - intenția, personalitatea inculpatului, care de către administrația publică locală se caracterizează pozitiv (f.d.126), anterior nu a fost condamnat (f.d.120), nu se află la evidența medicului psihiatru (f.d.124), însă din anul 2019 se află la evidența medicului narcolog (f.d.122), de faptul că a recunoscut vina și se căiește de cele săvârșite.

Conform art. 76 Cod penal, drept circumstanță ce atenuază răspunderea penală a inculpatului, a considerat căința sinceră. Iar circumstanțe ce agravează răspunderea penală a inculpatului nu au fost stabilite.

La individualizarea pedepsei inculpatului, instanța de fond a ținut în mod obligatoriu cont și de faptul că examinarea cauzei a avut loc în procedură simplificată prevăzută de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de fond a reținut că potrivit art. 90 alin.(1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

La caz, instanța de fond a reiterat, că la examinarea chestiunii de suspendare condiționată a executării pedepsei urmează a fi examinată doar chestiunea dacă este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa, raționalitate care este în dependență directă de circumstanțele cauzei și personalitatea inculpaților. Totodată, faptul suspendării condiționate a executării pedepsei nu trebuie privit ca un avantaj acordat de lege, dar trebuie apreciat ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Motivele dispunerii suspendării condiționate a executării pedepsei de către instanța de fond au fost următoarele: personalitatea inculpatului, nu prezintă gradul de pericol social necesar executării reale a pedepsei cu închisoare; suspendarea condiționată ar permite realizarea mai eficientă a scopurilor pedepsei; suspendarea condiționată a executării pedepsei va permite stabilirea unui echilibru just între interesele persoanelor și interesele statului în domeniul prevenirii unui asemenea gen de infracțiuni.

Instanța de apel, ținând cont de circumstanțele stabilite pe caz, a considerat că, pedeapsa inculpatului a fost numită cu respectarea principiului individualizării pedepsei penale, fiind echitabilă faptelor infracționale săvârșite și în limitele legii, în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale și instanța a considerat că va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, careva temeuri de modificare a sentinței în latura pedepsei cu agravarea pedepsei, după cum solicită procurorul anume cu stabilirea pedepsei cu executare reală nefiind stabilite.

Astfel, s-a respins apelul declarat de procuror ca nefondat, pedeapsa stabilită inculpatului fiind just individualizată, argumentele invocate de procuror fiind în contradicție cu aspectele de fapt ale cauzei.

Instanța de apel a considerat că nu pot fi reținute afirmațiile invocate de procuror, că reieșind din circumstanțele concrete ale cauzei și modul cum a acționat inculpatul și personalitatea acestuia, nu s-a constatat temeuri pentru a se da o mai mare eficiență circumstanțelor atenuante reținute în favoarea inculpatului de instanța de judecată și consideră că instanța de fond nejustificat a aplicat în privința inculpatului pedeapsă cu aplicarea art. 90 Cod penal, deoarece de fapt inculpatului i-a fost stabilită pedeapsă penală sub formă de închisoare, care este cea mai gravă pedeapsă penală, totodată fiind suspendată executarea pedepsei penale pe un termen de probațiune prevăzut de legea penală, fapt ce nu contravine prevederilor art. 90 alin. (1) Cod Penal al RM.

S-au respins și afirmațiile invocate în apel că pedeapsa cu închisoare și executarea reală a pedepsei va avea un efect pozitiv asupra întregii societăți, deoarece sunt declarative în circumstanțele stabilite pe caz.

Instanța de apel a conchis că este posibilă corectarea vinovatului fără izolare de societate, mai ales că pedeapsa numită inculpatului este prevăzută de legislator și la aplicarea pedepsei inculpatului de către instanța de fond nu au fost încălcate principiile de stabilire a pedepsei, pedeapsa aplicată fiind în corespundere cu împrejurările cauzei,

normele legale și instanța a considerat că-și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, procurorul a atacat-o cu recurs ordinar, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea parțială a deciziei în partea stabilirii pedepsei inculpatului și pronunțarea în această parte a unei noi decizii prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 3 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis, și cu excluderea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivare recurenta a indicat că, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal și astfel, incorect a ajuns la concluzia privind menținerea soluției instanței de fond în latura aplicării prevederilor art. 90 Cod penal cu dispunerea suspendării executării pedepsei stabilită ultimului și stabilirea perioadei de probațiune.

Reieșind din circumstanțele concrete ale cauzei și modul cum a acționat Hortiuc Stanislav care în scopul obținerii profitului, a păstrat în scop de înstrăinare, iar ulterior a și înstrăinat droguri în proporții mari, și personalitatea acestuia, recurenta consideră că, nu se constată temeiuri pentru a se da o mai mare eficiență circumstanțelor atenuante reținute în favoarea inculpatului de către instanțele de judecată, în privința lui fiind ilegal aplicată pedeapsă cu aplicarea art. 90 Cod penal.

Or, inculpatului conștientizând gravitatea faptelor comise și riscul unei pedepse privative de libertate, știind că, în privința lui este pornită o cauza penală, la faza de urmărire penală s-a ascuns de organul de urmărire penală, fiind anunțat în căutare, inclusiv și la faza de judecare a cauzei penale în instanța de fond, unde pe o durată de o lună de zile inculpatul nu s-a prezentat în ședințele de judecată fără motive întemeiate, fiind dispusă aducerea lui silită.

Mai mult de atât, inculpatul a comis infracțiune gravă, fiind la o vârstă relativ tânără, are posibilități mai vaste de a se angaja în câmpul muncii și a obține un venit legal fără a pune în pericol sănătatea altor persoane care survine în urma realizării drogurilor.

Fapta comisă de către inculpat poartă un caracter foarte periculos, iar tolerarea unui asemenea comportament din partea instanței de judecată se soldează cu urmări, ce periclitizează activitatea întregului sistem de drept, diminuând imaginea organelor de ocrotire a normelor de drept în societate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Din conținutul cererii de recurs, se constată că procurorul face trimitere la temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10) din Cod de procedură penală, menționând că instanțele de judecată au aplicat o pedeapsă prea blândă în raportat cu fapta comisă.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material. Colegiul a conchis că, instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, corect ținând cont de prevederile art. 61, 75, 90 Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Suplimentar, se apreciază că recursul declarat este mai degrabă un „*apel deghezat*”, decât un „*efort conștiincios de a corecta o eroare judiciară*”, care se bazează în mod esențial pe argumente deja examinate minuțios și respinse în cadrul procedurii precedente, iar în prezent nu există „*circumstanțe cu caracter substanțial și convingător*”, care să justifice ingerința în hotărârea executorie a instanței de apel.

Mai mult ca atât, procurorul, solicitând excluderea prevederilor art. 90 Cod penal la aplicarea pedepsei în privința inculpatului, nu a invocat careva motive care ar justifica aplicarea unei pedepse cu executare reală, or, criticile formulate de procuror au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale și în instanța de apel și cărora li s-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, iar argumentele invocate de recurentă nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare în sensul rejudecării deciziei instanței de apel.

Pedeapsa respectivă, conform deciziei, a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, de corectare a acestuia, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor

persoane. Mai mult, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța și de apel, fiind expuse în prezenta decizie la **pct. 4-5**, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune (hotărârea CtEDO *García Ruiz versus Spania*), or noțiunea de proces echitabil cere ca instanța care și-a motivat succint decizia, fie prin preluarea motivelor instanței inferioare, fie altfel, să examineze în mod real întrebările esențiale care i-au fost adresate (hotărârea CtEDO *Boldea versus România*).

Având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul Penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din cererea de recurs înaintată de procuror nu și-a găsit confirmarea.

8. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 24 martie 2021, în cauza penală privindu-l pe HORTIUC Stanislav XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 19 noiembrie 2021.

Președinte

Iurie DIACONU

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Victor BOICO